

SEMBLANÇA de

BRULL BRAUT

“La màxima felicitat del matrimoni és la d’envellir junts”. (Keyserling).

...i fer art junts.

L’entrevista es fa a Ripollet, en el taller-escola d’aquest matrimoni d’artistes que es varen conèixer en aquesta vila, allà a la seva joventut, a la primera volada...

Els he preguntat:

-Quin cognom haig de posar, el primer, per encapçalar l’entrevista?

Ambdós em miren, somriuen entre ells i em donen aquest aclariment:

-Pots posar Brull-Braut. Fonèticament és millor així...

En aquesta ocasió hem introduït una novetat, certament curiosa, àdhuc interessant: el matrimoni Brull-Braut posa davant d’un altre matrimoni d’artistes, Hierro-Nin. Mentre l’Emili caricaturitza Josep M. Brull, M^a Rosa Nin dibuixa E. Braut... Enmig d’aquest grup qualificat d’artistes jo em trobo com el dijous...

Josep M. Brull neix a Ascó (Tarragona) l’any 1907. Des de la seva infantesa, l’havien embadalit les pedres històriques de l’augusta Tarraco. Ja sortia a la recerca de pedres i trossos de ceràmica amb les quals emplenava les seves butxaques... No deixava cap racó per veure. Bebia en les fons de l’arqueologia i de l’escultura de Juli Antoni.

A Reus obté el magisteri i, aconsellat per un amic d’estudis, es trasllada a Sabadell. I fou a la veïna vila de Ripollet on entrà en relació amb Teresa Vila Arrufat, la qual era mestra de la



que fou després la seva muller: Encarnació Braut i Barcons. És precisament l’any 1927 que el jove professor coneix a aquella noia que és alumne de Teresa Vila Arrufat amb la qual cursa estudis de primera ensenyança i magisteri. D’aquella fita, ambdós comencen una vida paral·lela, els dos dedicats a la docència.

Relacionat amb l’ambient artístic de la família Vila, Brull descobreix la inquietud intel·lectual de Sabadell. Comença els estudis d’art a les classes de Vila Arrufat, a l’Escola Industrial i d’Arts i Oficis de Sabadell. Més tard els continuarà a Llotja, a Barcelona.

Quant a E. Braut, amb vocació pedagògica, entra en el cercle artístic dels Vila, on rep lliçons de dibuix i d’aquarel·la de Vila Cinca. Compagina la seva activitat docent i artística i,

l’any 1932 exerceix, el magisteri en una nova escola nacional de Terrassa.

L’any 1933 s’uneixen en matrimoni.

Aquest mateix any Brull és destinat a Olot com a mestre nacional. En aquella ciutat igualment exerceix el magisteri, com interina, la seva muller.

-Bo i casats, com es diu al Vallès -explica Brull- ja som a Olot i allí, com Maragall en la Fageda d’En Jordà, fòrem presos del paisatge.

Brull ha repetit que “el seu afany era introduir l’art a l’escola i així fer més agradable l’ensenyança àrida i aburrida”.

En aquella estada a la capital de la Garrotxa, Brull va veure que molts

Es una gentilesa de

Art 2000

Advocat Cirera, 10, 1º 12 - Tel. 726 11 26
SABADELL

dels seus alumnes tenien llurs pares artesans i treballaven als tallers i fàbriques dedicades a escultures religioses.

-Aleshores -ens explica- els vaig convocar a tots a fer una excursió pel Montsacopa des d'on varem atalaiar per descobrir les terres vermelles. Omplirem les motxilles d'argila. De retorn a l'escola els vaig ensenyar a decantar-la i, al cap de tres dies, vaig instruir-los a modelar. Va ésser llavors que descobrí que era escultor, puix fou la cosa que em plagué més del món.

Es posa sota el mestratge de Josep Clarà i de Martí Casadevall.

-A Olot -continua- tenien, a més dels dos esmentats, a Iu Pasqual, Labarta, Xavier Nogués, Manuel Humbert i una munió d'artistes locals, camp abonat per les nostres afeccions artístiques.

E. Braut també compagina la seva activitat docent amb la seva afició al dibuix i a la pintura.

-La guerra ens migpartí i estroncà els nostres afanys i els de la nostra generació -diu l'escultor.

Retornen a Ripollet...

El sol del migdia entra de ple pels finestrals de l'estudi. És una hora càlida d'ambient, i la conversa es fa fluida i espontània. Mentrestant, Hierro-Nin van fent la seva tasca...

-Haig de dir -segueix explicant Brull- que l'any 1940 som a Ripollet i, partint de zero, ens posem a treballar creant l'escola i el taller amb el forn de ceràmica.

-Aleshores -continua Brull- l'Escola Industrial de Sabadell, sota la senyera del gran ciutadà Francesc Tiana, m'encarregà la classe de modelat que esdevingué durant 30 anys llargs un refugi pels estudiosos i devots de l'art a Sabadell. Des de mitja tarda, a la fosca de la nit, en que arribava a casa, tenia la satisfacció de prosseguir una tasca començada pels Vila Cinca, Vila Arrufat i, en ceràmica, Marià Burgués. I així fructificà l'actual Escola Catalana de Ceràmica de Sabadell.



-D'aquell vostre mestratge, en el que vàreu formar un estol de joves artistes, podríeu citar-nos alguns?

-Molts! -diu- però seria injust parlar d'uns i deixar-ne d'altres.

La seva activitat com a professor a Sabadell durà fins l'any 1973. Va deixar una empremta. Hi té molts vincles afectius a la nostra ciutat. El seu mestratge es recorda com a modèlic, puix sempre estimulà els seus alumnes.

Fou l'any 1943 que exposà per primera vegada, i ho fa a l'Acadèmia de Belles Arts de Sabadell. D'ençà d'aleshores anirà exposant a Barcelona. Ha concorregut a l'Exposició Nacional de Belles Arts. A la Biennal Hispano Americana. A la Galeria Maeght, de París. També ho fa a Madrid. Ha col·laborat a tots els Salons de Maig i a diferents manifestacions, ja nacionals i estrangeres, d'escultura i ceràmica. Posseix varis guardons i distincions.

En l'escultura de Brull hi ha una evolució que podria definir-se així: la seva etapa o període popular (¿qui no recorda aquelles figures de pessebre que modelava a les seves classes?...); la influència del "noucentisme" i l'etapa anomenada de "síntesis". És, hom ha dit: *"una antologia que permet seguir l'evolució de la seva plàstica des de les figures de naixements inicials, les primeres escultures naturalistes dels anys quaranta, els còdols esculpits de mitjans dels cinquanta, per acabar en síntesis sòbries d'arrodonar els caires i a la simplificació en les escultures de pedra, en les que aconsegueix unes belles qualitats"*.

Quant E. Braut, cada vegada més atreta al camp artístic, es trasllada a Ràvena per estudiar mosaic romà (1958). Seguint la seva vocació artística inicia freqüents viatges a París per estudiar més aprop els mestres impressionistes, L'any 1971 exposa per primera vegada a l'Acadèmia de Belles Arts de Sabadell on té un èxit total. Des d'aleshores realitzarà altres exposicions: Barcelona, Mataró, Madrid, Salou, Sabadell... Arran de la seva exposició conjunta a la Sala Vayreda de Barcelona (1974), A. del Castillo qualificà l'obra d'E. Braut de **revelació sense èmfasi**.

La crítica coincideix en l'apreciació que les pintures d'E. Braut parteixen d'un dibuix ben estructurat, on té cura de la geometria i, damunt de tot, de la llum: aquesta llum del blanc exultant i del blau intens, vital, o uns cels lluminosos i clars; juga amb els colors de les persianes, d'uns testos amb flors, d'una roba estesa, com banderoles... Empra una textura expressiva, plena i abundosa, fent jugar uns matisos d'ombres que donen unes transparències molt sensibles als seus quadres. Quadres que tenen l'empremta, d'un mediterranisme líric. "Hi ha un toc d'encantadora senzillesa, "ingenuista", que respira en aquesta obra sincera i serena", hom ha dit.

De l'obra conjunta de Brull i Braut pot dir-se que comunica una sensació curiosa i notable. Són dues obres diferents, però hom pot trobar-hi unes afinitats ben adients i perceptibles. L'un i l'altre tenen la sensibilitat ben identificades. Qui ha dit d'ells que cadascun podria fer l'obra de l'altre...

Em plau transcriure, traduït del castellà, el paràgraf que escrigué **Alberto del Castillo** a "Diario de Barcelona" (1974): *"Brull i Braut són dos models de modèstia personal i de probitat artística, virtuts estranyes de trobar en aquest temps d'ensuperbiment, sobretot juntes"*. Amb aquest judici crec que haurem definit el conubi Brull-Braut, o Braut-Brull, per allò del "tanto monta..."

Es una gentilesa de

SENSERRICH

Joieria

Sant Quirze, 17

Casa Fundada l'any 1882

SABADELL

D'ELL

Té aspecte distinguit: sembla un **gentleman** de casa nostra...
 Duu els cabells allissats, que griseixen com la pedra cretàcia.
 Cultivat.
 Parla suaument, com si amb la veu cisellés les idees...
 Està brèssolat per l'oneig mediterrà: grec, romà, català...
 Dóna formes que converteix en art: hi ha pedres a les que fa **parlar**...
 No és pas estrany: és de la raça que de les pedres en fan pans...

D'ELLA

És distingida.
 A la blanca Albion l'anomenarien Lady...
 Hel.lènica.
 Lluminosa.
 Serena com una hora tardorena...
 Suau com l'aigua en el rabeig d'una cala...
 És com el vol de la gavina...
 Hom espera que des del balcó d'un dels seus quadres, ens acomiadi fent onejà el seu blanc mocador de puntaire...

questionari » proust«

(La lletra J correspon a J.M. Brull. La lletra E a Encarnació Braut)

-El principal tret del meu caràcter?
J.-Devoció per les arts.
E.-La perseverància.
 -La qualitat que prefereixo en un home?
J.-La tenacitat amb comprensió.
E.-Noblesa de caràcter.
 La qualitat que preferixo en una dona?
J.-Polida i sensible.
E.-Que sigui femenina.
 -Allò que més estimo en els amics?
J.-La companyonia.
E.-Que em distreguin.
 -El meu principal defecte?
J.-Dubtar per la solució final.
E.-La impaciència.
 -La meva ocupació preferida?
J.-Ensenyar i divulgar l'art.
E.- La docència i la pintura.
 -El meu somni de benestar?
J.-Treballar sense la preocupació econòmica.
E.-Gaudir de salut per poder treballar.
 -Quina fóra la meva pitjor desgràcia?
J.-Perdre la visió.
E.-La pèrdua d'un familiar de casa nostra
 -Què voldria ser?
J.-Infant tota la vida.
E.-El que sóc amb més perfecció.
 -On desitjaria viure?
J.-Al tros de vinya que hem convertit en vivenda.
E.-Al Vallès si no me'l fessin malbé.
 -Quin color prefereixo?
J.-El siena.

E.-El blanc i el blau.
 Quina flor prefereixo?
J.-La flor de l'ametller.
E.-Senzillament, les flors del camp.
 -Quin ocell prefereixo?
J.-El més murri i atrevit: el pardal.
E.-L'oreneta, anunci de primavera.
 -Els meus autors preferits en prosa?
J.-Ruyra i Azorín.
E.-Pérez Galdós, Víctor Català.
 -Els poetes preferits?
J.-Maragall i Miquel Hernández.
E.- Verdaguer, Gabriela Mistral.
 -Els herois de ficció?
J.-En Peret de Lola Anglada.
E.-Robinson Crusoe.
 -Les meves heroïnes de ficció?
J.- L'heroïna de Dafnis i Cloe.
E.-Marianela de Pérez Galdós.
 -Els meus compositors preferits?
J.-Clavé de "Les Flors de Maig" i Iradier de "La Paloma".
E.-Pau Casals i Albèiz.
 -Els pintor predilectes?
J.-Els de les Coves d'Altamira.
E.-Dario de Regoyo.
 -Els meus herois de la vida real?
J.-Zenobia Camprubí, muller i bàlsam de J.R. Giménez.
E.-Les mares de família numerosa amb migrats mitjans econòmics.
 -Les meves heroïnes històriques?
J.-Les víctimes de la guerra.
E.-Madame Curie.
 -Els noms que prefereixo?
J.-Joan, Josep i Manuel.
E.-Maria i tots els seus compostos.

-Què detesto més que res?
J.-La difamació.
E.-La mentida.
 -Quins caràcters històrics menyspreu més?
J.-Ferran VII.
E.-Els que han provocat guerres.
 -Quin fet militar admiro més?
J.- Cap, puix les lluites al contrari de les arts, ens acosten al éssers inferiors.
E.-Els tractats de pau.
 -Quina reforma admiro més?
J.-L'abolició de l'esclavitud.
E.-L'ensenyança obligatòria i gratuïta.
 -Quins dons naturals voldria tenir?
J.-Paciència per ensenyar.
E.-Intel.ligència, paciència.
 -Com m'agradaria morir?
J.-Amb la satisfacció de no haver fet cap mal a ningú.
E.- Amb resignació i una hora ben curta.
 -Estat present del meu esperit?
J.-Angoixós per la manca de ciutadania.
E.-Preocupació per la formació de la joventut.
 -Fets que m'inspiren més indulgència?
J.-Per els que són pobres d'esperit.
E.-Per el mal causat per un infant o un inconscient.
 El meu lema?
J.-Amor, pau i treball.
E.-No deixar per demà el que puguis fer avui.
 -(Heus ací dues respostes universals i molt de casa nostra...)

NOTES: D'ara endavant no es publicaran les caricatures d'aquells personatges que han de figurar en el llibre dels "52 Ceballuts" (primer volum), en el que, d'un temps ençà estem treballant l'Emili Hierro i el que subscriu. Per raó de mantenir el caràcter inèdit de llurs caricatures.

Per unes causes plausibles s'han publicat, però, les de *Joan Maurí*, *Josep Bruguera*, *Liberata Masoliver*, *Pau Vila*...
 Arran de la Semblança de *Joan Arús* en l'últim Quadern, no es va incloure el Qüestionari "Proust", tota vegada que Arús no és amant de qüestionaris. Fins i tot diria que té una mania al "Proust"... Faig aquest aclariment perquè em consta que alguns lectors ho han trobat a faltar...